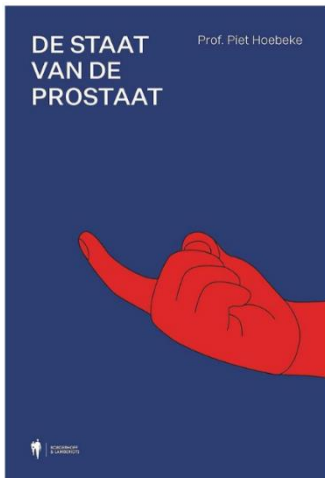

BOEKBESPREKING

De staat van de prostaat

Prof. Piet Hoebeke

Door: Urbain Bruggeman

Het boek is geschreven door Professor Dr. Piet Hoebeke. Hij is uroloog en decaan van de faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen bij de UGent. Het is gepubliceerd in 2021 door de uitgever Borgerhoff & Lamberigts NV. Het boek telt 184 bladzijden.

Professor Hoebeke is tevens auteur van het boek *De penis: weetjes en kneepjes voor dagelijks gebruik* (2019) en van het boek *Gender in de blender: ontdek jouw seksuele identiteit* (2020).

De lezer hoeft geen kennis te hebben van geneeskunde om dit boek vlot te kunnen lezen. Alle medische termen worden in verstaanbare taal uitgelegd. Het is een aanrader voor iedereen die interesse heeft in de prostaat.

Inhoudelijk is het boek zeer duidelijk gestructureerd. De eerste zesenzeventig bladzijden beschrijven de belangrijkste aspecten van de gezonde prostaat. Slechts na deze algemene inleiding worden problemen met de prostaat besproken.

Het boek is in veertien delen/hoofdstukken opgedeeld.

In het eerste deel “Wat baat de prostaat” wordt de prostaat zeer algemeen besproken. Deze klier wordt gedefinieerd. De plaats ervan in het mannelijk lichaam wordt duidelijk geïllustreerd en de rol van de prostaat wordt in eenvoudige woorden uitgelegd.

Het tweede deel “In de straat van de prostaat” beschrijft de onmiddellijke omgeving van deze klier in het lichaam. De zaadblaasjes - de auteur noemt deze burens van de prostaat de tankstations voor de zaadcellen - komen eerst aan bod. Nadien wordt de link tussen de prostaat, enerzijds, en de plasbuis, de penis en de blaas, anderzijds, duidelijk gecommuniceerd.

De auteur neemt geen blad voor de mond. Zo vergelijkt hij het mechanisme van de ejaculatie met een luchtkarabijn. Een vleugje humor kruidt dit boek op vele plaatsen en maakt het lezen van dit boek aangenaam.

Om de bespreking van de burens van de prostaat volledig te maken worden de endeldarm en het rectum ook kort beschreven.

In het hoofdstuk drie “Een kameraad voor het leven” wordt de klemtoon gelegd op de vaststelling dat de prostaat niet ongevoelig is voor het verouderingsproces. Er komt onherroepelijk sleet op de machine.

In het vierde hoofdstuk “De prostaat en het ejaculaat” neemt de auteur de ejaculatie onder de loep. Zijn conclusie is dat de zaadlozing een verbazingwekkend ingewikkelde choreografie is.

In deel vijf “Wanneer de prostaat last veroorzaakt” worden problemen met de prostaat ingeleid. De auteur stelt dat de benigne hyperplasie of goedaardige prostaatvergroting het meest voorkomende probleem aan de prostaat is. Een minder krachtige urinestraal en vaker moeten plassen, zijn twee vaststellingen die gepaard gaan met een prostaatvergroting. De gevolgen van het niet meer volledig kunnen ledigen van de blaas worden uitvoerig besproken. Blaas- en teelbalontsteking zijn twee van deze gevolgen.

Deel 6 draagt de titel “De staat van de prostaat”. Prostaataandoeningen ontstaan nooit van de ene dag op de andere. Milde en ernstige prostaatsymptomen worden opgesomd.

De auteur somt enkele methoden op waarop iedere man kan vaststellen wat de ernst van de prostaatklachten zijn. Naast deze eenvoudige methoden is het meten van de PSA in het bloed belangrijk, onder meer in het kader van preventieve opsporing van prostaatkanker. De wijsvinger als onderzoeksinstrument en toepassing van echografie krijgen ook hun plaats in dit hoofdstuk. Een MRI-scan kan worden uitgevoerd wanneer er op basis van klachten, PSA waarden, rectaal toucher en echografie een erg vermoeden is van prostaatkanker. Het belang van de biopsie wordt tevens onder de loep genomen.

Hoofdstuk 7 handelt over “De ontstoken prostaat”. Wanneer er een prostaatontsteking optreedt, schieten een aantal verdedigingsmechanismen in actie om de ontsteking uit te schakelen. Dit gaat onder andere om koorts. De sluipwegen van de bacteriën krijgen ruimschoots aandacht. Enkele manieren om de prostaatontsteking te verminderen worden benoemd. Nadien worden chronische prostatitis en het bekkenbodempijnsyndroom uitvoerig besproken, alsook de wijze waarop chronische prostatitis kan worden behandeld.

Delen 8 en 9 handelen over “De prostaat staat in de weg” en “Hoe we de grote prostaat klein krijgen”. Vooreerst wordt waakzaam wachten besproken. Dit houdt in dat we iemand blijven opvolgen en in de gaten houden hoe zijn klachten evolueren. Het advies dat de auteur geeft is om de vochtinname beter te spreiden over de dag en de consumptie van caféïne en alcohol te beperken.

Vervolgens worden medicijnen besproken.

Ten laatste komen heelkundige behandelingen aan bod. Wat als waakzaam wachten en medicatie niet helpen? Als je last blijft hebben van je prostaat, dan komt een chirurgische behandeling onvermijdelijk in het vizier. Laparoscopie en open chirurgie worden duidelijk uitgelegd.

Hoofdstuk 10 krijgt een enigszins eigenzinnige titel toegewezen “Kanker treft vooral de beschaafde prostaat”.

In Vlaanderen is prostaatkanker bij mannen de meest voorkomende kanker. Wereldwijd is prostaatkanker de derde frequentste tumor, na longkanker en darmkanker en de vijfde meest voorkomende doodsoorzaak bij mannen.

De plaatselijke voedingsgewoonten en levensstijl beïnvloeden het percentage van prostaatkanker bij de bevolking. Vlees eten kan het risico op prostaatkanker gevoelig verhogen.

De argumenten voor of tegen vroegtijdig opsporen van prostaatkanker worden duidelijk opgesomd. Hoe vroeger prostaatkanker ontdekt wordt, hoe minder zwaar de behandeling en hoe groter de overlevingskans.

Deel 11 draagt de titel “De prostaat blijft op zijn plaats”. De volgende thema’s worden in dit hoofdstuk opgesomd en voldoende besproken: waakzaam wachten, inwendige en uitwendige bestraling, de bijwerkingen van bestralingen (röntgenkater), antihormonale behandeling en soorten hormoontherapie alsook de bijwerkingen van hormoontherapie.

“Daar gaat de prostaat” is de spreekwoordelijke titel van hoofdstuk 12. Wanneer de kankercellen in de prostaat niet in aanmerking komen voor waakzaam wachten, moet de patiënt een keuze maken tussen radiotherapie en chirurgie. Bij een chirurgische ingreep wordt een radicale prostatectomie uitgevoerd. Je prostaat en de zaadblaasjes worden weggenomen alsook een stukje van de blaashals en het deel van de plasbuis dat door de prostaat loopt. Nadien maakt de uroloog een nieuwe verbinding tussen de plasbuis en de

prostaat.

Nadien krijgt de taak van de patholoog voldoende aandacht. De gevolgen van de chirurgische ingreep op het seksueel functioneren en incontinentie worden grondig besproken.

Tenslotte komt chemotherapie aan bod. Chemotherapie is een algemene behandeling waarbij medicatie de kankercellen vernietigt of hun groei vertraagt.

Deel 13 wordt gewijd aan “de prostaateconomie”. De totale prostaatmarkt zal tegen 2025 meer dan honderd miljard euro waard zijn.

Vandaag is de robotbehandeling de gouden standaard, terwijl de argumenten ervoor heel zwak zijn. Die verandering heeft een businessplan als motivator.

Het boek wordt beëindigd met een hoofdstuk 14 dat als volgt luidt: “Wat baat voor de prostaat?” De functie van de prostaat is bijdragen aan het volume van het ejaculaat en als orgaan kan doen waar het voor gemaakt is. Verschillende studies tonen zelfs aan dat frequent ejaculeren, vooral op jonge leeftijd, prostaatkanker helpt te voorkomen.

P. Hoebeke, *De staat van de prostaat*, [Borgerhoff & Lamberigts](#), ISBN: 9789463931212, April 2021, 188 pagina's